

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO
NR. VIII-1234 PAPILDYMO 15¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 2.79 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.79 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Lydimasis projektas) (toliau kartu – Projektai) parengti įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“, IV prioriteto „Darni ir konkurencinga ekonomikos plėtra“ 4.2 krypties „Verslo sąlygų ir investicinės aplinkos gerinimas, vartotojų teisių apsaugos stiprinimas“ 4.2.2 darbą „Reguliavimo naštos verslui mažinimas“: pakeisti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą, siekiant nustatyti informacijos apie visas ūkio subjektams išduodamas licencijas kaupimą Licencijų informacinėje sistemoje.

Šiuo metu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimo Nr. 937 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo patvirtinimo“ 2.2 ir 2.3 papunkčiuose įtvirtintas įpareigojimas Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingiems viešojo administravimo subjektams licencijas išduoti, tikslinti arba pakeisti, sustabdyti jų galiojimą, panaikinti galiojimo sustabdymą, panaikinti licencijos galiojimą naudojantis valstybės įmonės Registrų centro sukurta ir administruojama valstybės informacinė sistema (toliau – Licencijų informacinė sistema) arba per kitas turimas valstybės informacines sistemas, registrus ar kitais Europos Sąjungos teisės aktuose ar jų įgyvendinamuosiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytais būdais, tačiau pastaruoju atveju atitinkamą informaciją privaloma teikti Licencijų informacinei sistemai licencijos išdavimo, tikslinimo arba pakeitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo dieną. Nuo 2016 m. liepos 20 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingiems licencijas išduodantiems viešojo administravimo subjektams privaloma ne tik teikti informaciją Licencijų informacinėje sistemoje, bet išduoti licencijas naudojantis Licencijų informacinė sistema – t.y. licencijos įrašomos Licencijų informacinėje sistemoje ir licenciją gavusio subjekto duomenys, kiti specialiose licencijavimo taisyklėse įtvirtinti licencijos duomenys skaitmenine forma kaupiami, keičiami, tikslinami (pakeitus, sustabdžius ar panaikinus licencijos galiojimą) Licencijų informacinėje sistemoje. Įstatymo projektu siekiama tęsti šį procesą – įgalinti ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei neatskaitingus viešojo administravimo licencijas išduodančius subjektus naudotis Licencijų informacinė sistema.

Šiuo metu nevienodai reglamentuojant Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingų viešojo administravimo subjektų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei neatskaitingų viešojo administravimo subjektų administracinių paslaugų, apimančių licencijų išdavimo veiksmus, teikimą negali būti užtikrintas informacijos apie visas ūkio subjektams išduodamas licencijas sukaupimas Licencijų informacinėje sistemoje. Licencijos išdavimas – Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme įtvirtinta viešojo administravimo subjekto teikiama administracinė paslauga – t.y. viešojo administravimo subjekto veiksmai, apimantys licencijų išdavimą. Šiuo metu viešojo administravimo subjektų administracinės paslaugos teikimas išduodant licencijas ir informacijos apie išduotas licencijas kaupimas viešojo administravimo institucijose labai skiriasi, o galutinis licencijos išdavimo procedūros rezultatas – išduodama licencija gali būti tiek popieriniai dokumentai, tiek elektroniniai, tiek įrašai informacinėse sistemose ar registruose, plastikinės kortelės, informacija registracijos žurnaluose ar ūkio subjekto duomenys valstybės informacinės sistemos statuso neturinčiose informacinėse dokumentų valdymo sistemose ir t. t. Nuosekliai pereinant prie vienodo aktualios informacijos (skaitmeninės) apie visas Lietuvos Respublikoje

išduotas licencijas kaupimo vienoje vietoje šio tikslo siekiama įtvirtinus privalomą licencijų ir (ar) jų duomenų įrašymą Licencijų informacinėje sistemoje.

Projektų tikslai ir uždaviniai – įstatymo lygmeniu įtvirtinti esmines nuostatas, įpareigojančias visus administravimo paslaugą teikiančius viešojo administravimo subjektus, išduodančius licencijas, leidimus, reikalingus tam tikrai ūkinei veiklai pradėti ar vykdyti (toliau – licencija), Licencijų informacinėje sistemoje įrašyti licencijas, įrašyti jų tikslinimo, pakeitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, licencijos galiojimo panaikinimo duomenis. To siekiama nuostata, kad administracinė paslauga išduodant licenciją ūkinei veiklai baigiama licencijos įrašymu Licencijų informacinėje sistemoje. Panaudojus jau sukurtus ir naudojamus Informacijos ir ryšių technologijų (toliau – IRT) sprendinius, teikiant prioritetą visapusiškam Licencijų informacinės sistemos naudojimui Įstatymo projektu siekiama visas institucijas įpareigoti licencijas įrašyti ir kitus įrašus apie licencijas daryti naudojantis Licencijų informacine sistema. Jei licencijas išduodančios institucijos naudoja kitas sukurtas valstybės informacines sistemas ar valstybės registrus, joms taip pat galios įpareigojimas duomenis perduoti Licencijų informacinei sistemai. Įstatymo projektas neįpareigoja duomenų perduoti Licencijų informacinei sistemai automatinio būdu – kaip duomenimis bus keičiamasi tarp valstybės informacinių sistemų, sprendžia šių sistemų valdytojai. Atkreiptinas dėmesys, kad licencijų įrašymas Licencijų informacinėje sistemoje nekeičia specialių licencijavimo taisyklių, teisės aktuose nustatytų licencijų išdavimo terminų, galiojančios valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių ir viešųjų įstaigų dokumentų teikimo ūkio subjektams tvarkos. Pavyzdžiui, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymu (toliau – Teisės gauti informaciją iš valstybės įstatymas) licencijos gavėjas priėmus Įstatymo pakeitimą nepraranda teisės kreiptis dėl informacijos apie jam išduotą licenciją tiesiogiai į licenciją išdavusį viešojo administravimo subjektą.

Parengtu Įstatymo projektu, be kita ko, siekiama sudaryti prielaidas ūkio subjektams (Licencijų informacinės sistemos naudotojams), trečiosioms suinteresuotoms šalims (viešos informacijos vartotojams) ar viešojo administravimo subjektams (Licencijų informacinės sistemos naudotojams) vienoje vietoje rasti informaciją apie skirtingų ūkio subjektų įgytą (-as) teisę (-es) vykdyti licencijuojamas veiklas, išduotų licencijų galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą, galiojimo panaikinimą. Nepriėmus Įstatymo projekto visuomenė neturės patogios prieigos prie aktualios informacijos apie Lietuvos Respublikoje išduotas licencijas (angl. *single point*). Vartotojai (licencijuojamų paslaugų gavėjai, priežiūros institucijos) ir toliau patikrinti, ar licencija yra išduota, galės tik kreipdamiesi į licenciją išduodančią instituciją. Taip pat būtų sudarytos prielaidos viešojo administravimo institucijoms operatyviau keistis licencijų duomenimis.

Teisingumo ministerijos siūlymu įvertinta Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.79 straipsnio 4 dalies nuostata, kurioje nustatyta, kad licencijas išduodanti institucija privalo apie juridinių asmenų licencijų išdavimą, galiojimo sustabdymą ar panaikinimą pranešti Juridinių asmenų registrui Juridinių asmenų registro nuostatų nustatyta tvarka. Tuo pat metu išduodant licencijas naudojantis Licencijų informacine sistema, šioje sistemoje kaupiami fiziniams ir juridiniams asmenims išduotų licencijų duomenys (konkrečiose licencijavimo taisyklėse nustatyti duomenys), kuriuos informacinėje sistemoje įrašo patys licenciją išduodantys viešojo administravimo subjektai. Siūloma Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.79 str. 4 dalį keisti ir atsisakyti licencijas išduodančių institucijų pareigos pranešti Juridinių asmenų registrui apie juridinių asmenų licencijų išdavimą, galiojimo sustabdymą ar panaikinimą. Nuostata mažins licencijas išduodančių institucijų našą, nes juridinių asmenų licencijų duomenys Juridinių asmenų registrui iš Licencijų informacinės sistemos perduodami automatiškai. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.79 straipsnis keičiamas tik tiek, kiek susijęs su Įstatymo projektu ir juo siekiamu tikslu. Nesiūloma atsisakyti Juridiniame asmenų registre kaupti juridiniams asmenims išduotų licencijų duomenis.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Projektų iniciatorė ir rengėja – Ūkio ministerija. Projektus parengė Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos Įmonių teisės ir verslo aplinkos gerinimo departamentas (direktorė Milda Kaupelienė, tel. 8 706 64 747, el. p. milda.kaupeliene@ukmin.lt). Tiesioginė Projektų rengėja Įmonių teisės ir verslo aplinkos gerinimo departamento Geresnio reglamentavimo politikos skyriaus vyriausioji specialistė Lijana Milkutė, tel. 8 706 64 785, el. p. lijana.milkute@ukmin.lt. (skyriaus vedėja Ieva Petkevičiūtė, tel. 8 706 64 640, el. p. ieva.petkeviciute@ukmin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. spalio 23 d. nutarimo Nr. 964 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimo Nr. 937 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ 2.3 papunkčiu valstybės įmonė Registrų centras buvo įpareigota iki 2015 m. gegužės 1 d. sukurti informacinę sistemą. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. liepos 20 d. nutarimo Nr. 750 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimo Nr. 937 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ 2.1 papunkčiu valstybės įmonė Registrų centras ir licencijas išduodantys viešojo administravimo subjektai buvo įpareigoti iki 2017 m. liepos 1 d. užtikrinti, kad Licencijų informacinėje sistemoje būtų paskelbta apie visas galiojančias licencijas. Licencijų informacinės sistemos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2014 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 1R-148 „Dėl Licencijų informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Licencijų informacinės sistemos nuostatai), 5 punkte įtvirtintas Licencijų informacinės sistemos tikslas – gerinti verslo aplinką teikiant vartotojams aktualią informaciją apie visiems ūkio subjektams išduotas licencijas vienoje vietoje, siekiant užtikrinti patogią ir efektyvią jos paiešką, o 6 punkte įtvirtinti Licencijų informacinės sistemos uždaviniai – centralizuotai, kokybiškai ir operatyviai elektroniniu būdu kaupti, tvarkyti gautus duomenis ir informaciją apie ūkio subjektams išduotas licencijas ir teikti ją turintiems teisę gauti asmenims. Informacijos apie visas ūkio subjektams Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingų viešojo administravimo subjektų išduodamas licencijas kaupimą Licencijų informacinėje sistemoje užtikrina Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimo Nr. 937 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo patvirtinimo“ 2.2 ir 2.3 papunkčiai, kurie įpareigoja viešojo administravimo subjektus licencijas išduoti, tikslinti arba pakeisti, sustabdyti jų galiojimą, panaikinti galiojimo sustabdymą, panaikinti licencijos galiojimą naudojantis valstybės įmonės Registrų centro sukurta ir administruojama valstybės informacine sistema. Viešojo administravimo subjektai, licencijas išduodantys per kitas valstybės informacines sistemas, registrus ar kitais Europos Sąjungos teisės aktuose ar jų įgyvendinamuosiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytais būdais, informaciją apie licencijų išdavimą, patikslinimą ar pakeitimą, galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą ir galiojimo panaikinimą privalo teikti Licencijų informacinei sistemai atitinkamai licencijos išdavimo, tikslinimo arba pakeitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo dieną. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimo Nr. 937 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo patvirtinimo“ 3 punkte Lietuvos Respublikos Vyriausybei neatskaitingiems viešojo administravimo subjektams tik rekomenduojama išduodant licencijas vadovautis nurodytais principais. Kai kuriuose specialiuose teisės aktuose įtvirtinta licencijas išduodančių viešojo administravimo subjektų pareiga išduoti licencijas naudojantis Licencijų informacine sistema: pavyzdžiui, Didmeninės ir mažmeninės prekybos tabako gaminiais licencijavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1450 „Dėl Didmeninės ir mažmeninės prekybos tabako gaminiais licencijavimo taisyklių patvirtinimo“, 5 punkte nustatyta, kad „juridiniams asmenims ir užsienio juridinių asmenų filialams licencijos išduodamos, patikslinamos, licencijų galiojimas sustabdomas, licencijų galiojimo sustabdymas ir licencijų galiojimas panaikinamas naudojantis Licencijų informacine sistema“; Leidimų verstis prekybos naftos produktais veikla išdavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. 1-19 „Dėl Leidimų verstis prekybos naftos produktais

veikla išdavimo taisyklių patvirtinimo“, 52¹ punkte nustatyta, kad „vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 937 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo patvirtinimo“ leidimus išduodanti institucija leidimus išduoda, leidimus keičia (leidime įrašytų duomenų papildymą ir (ar) patikslinimą), leidimų galiojimą sustabdo, galiojimo sustabdymą panaikina, galiojimą panaikina naudojantis valstybės įmonės Registrų centro sukurta ir administruojama valstybės informacinė sistema, skirta duomenims ir informacijai apie ūkio subjektams išduotas licencijas tvarkyti vienoje vietoje“ ir t. t.

Vadovaujantis išvardytais teisės aktais yra sukurta ir veikia valstybės įmonės Registrų centro valdoma Licencijų informacinė sistema. Nuo 2016 m. liepos 20 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingi viešojo administravimo subjektai įpareigoti licencijas išduoti naudodamiesi Licencijų informacinė sistema ar kita valstybės informacinė sistema. Licencijų informacinės sistemos nuostatuose įtvirtinta, sukurta ir veikia funkcinė struktūra, kuri *inter alia* leidžia įvesti, koreguoti ir tvirtinti duomenis apie licencijas, tvarkyti licencijų turėtojų sąrašus, naudoti elektroninių paslaugų teikimo posistemį, naudoti duomenų su kitomis informacinėmis sistemomis mainų posistemį (Licencijų informacinės sistemos nuostatų IV skyrius).

2018 m. rugsėjo 1 d. duomenimis, Licencijų informacinėje sistemoje įrašyti duomenys apie 294 902 fizinių ir juridinių asmenų licencijas (licencijos, išduotos naudojantis Licencijų informacinė sistema arba perdavus informaciją apie naudojant kitas valstybės informacines sistemas ar registrus išduotas licencijas), galima įvesti duomenis apie 394 licencijų rūšis, pasirašytos duomenų teikimo sutartys su 116 viešojo administravimo subjektų, sąsajų priemonėmis duomenys perduodami iš 9 valstybės informacinių sistemų ir dar 8 valstybės informacines sistemas ketinama integruoti su Licencijų informacinė sistema.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad viešasis administravimas – tai įstatymų ir kitų teisės aktų reglamentuojama viešojo administravimo subjektų veikla, skirta įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti: administracinių sprendimų priėmimas, įstatymų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo kontrolė, įstatymų nustatytų administracinių paslaugų teikimas, viešųjų paslaugų teikimo administravimas ir viešojo administravimo subjekto vidaus administravimas. Šio straipsnio 17 dalyje įtvirtinta, kad administracinė paslauga – tai viešojo administravimo subjekto veiksmas, apimantis leidimų, licencijų ar dokumentų, kuriais patvirtinamas tam tikras juridinis faktas, išdavimą, asmenų deklaracijų priėmimą ir tvarkymą, asmenų konsultavimą viešojo administravimo subjekto kompetencijos klausimais, įstatymų nustatytos viešojo administravimo subjekto informacijos teikimą asmenims, administracinės procedūros atlikimą. VAI 15 straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtinta, kad administracinės paslaugos yra, be kita ko, leidimų, licencijų išdavimas.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 17 dalyje, 8 straipsnio 1 dalyje, 15 straipsnio 1 dalies 1 punkte, 36-4 straipsnio 7 ir 9 dalyse vartojama sąvoka *licencija*. Sąvoka *licencija* ar kitas dokumentas ūkinei veiklai apibrėžta Licencijavimo pagrindų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 937, 2.1 papunktyje – t. y. dokumentas (leidimas, liudijimas, teikimas, atestatas, sprendimas, sertifikatas, pažymėjimas ar panašiai), reikalingas tam tikrai ūkinei veiklai pradėti ar vykdyti, įrašymas ar įsirašymas į sąrašą, registrą, valstybės informacinę sistemą, kuriais įgyjama teisė pradėti ar vykdyti tam tikrą ūkinę veiklą, privalomas informacijos pateikimas prieš pradedant vykdyti ūkinę veiklą (toliau – deklaracija (pranešimas), taip pat kitoks leidimo vykdyti ūkinę veiklą suteikimas. Sąvoka *leidimas* ūkinei veiklai apibrėžta Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo 2 straipsnio 6 dalyje – t. y. licencija, liudijimas, pažymėjimas, sertifikatas, atestatas, diplomai, pažyma, teikimas, įgaliojimas, sprendimas ar kitas panašaus pobūdžio dokumentas, reikalingas pradedant ir vykdant paslaugų teikimo veiklą, įpareigojimas įsiregistruoti valstybės registre ar žinybiniame registre (toliau – registras) arba pateikti informaciją prieš pradedant teisėtai vykdyti paslaugų teikimo veiklą, taip pat kitoks leidimo vykdyti paslaugų teikimo veiklą suteikimas teikėjui ar leidimo gauti paslaugą suteikimas gavėjui. *Dokumento* sąvoka apibrėžta Teisės gauti informaciją iš valstybės įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje, kaip institucijos veikloje užfiksuota informacija ar jos dalis, nepaisant jos pateikimo būdo, formos ir laikmenos, įskaitant registro duomenis, registro

informaciją, registruoti pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinės sistemos duomenis. Sąvoka *ūkinė veikla* apibrėžta Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 2 straipsnio 21 dalyje kaip gamybinė, komercinė, finansinė ar profesinė veikla, susijusi su prekių pirkimu ar pardavimu, išskyrus atvejus, kai fiziniai asmenys prekę įsigyja asmeniniams ir namų ūkio poreikiams tenkinti.

Šiuo metu Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.79 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad licencijas išduodanti institucija privalo apie juridinių asmenų licencijų išdavimą, galiojimo sustabdymą ar panaikinimą pranešti Juridinių asmenų registruojančiam Juridinių asmenų registro nuostatų nustatyta tvarka.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Atsižvelgiant į tai, kad licencijų išdavimas yra administracinė paslauga, o šiuo metu VAI 15 straipsnis reglamentuoja administracinių paslaugų teikimą, įstatymo pakeitimas siejamas su šiuo straipsniu. Įvertinus VAI 15 straipsnyje dėstomas nuostatas, kad šiame straipsnyje reglamentuotos *visos* administracinės paslaugos ir bendrosios nuostatos dėl *visų* išvardytų administracinių paslaugų teikimo bei rinkliavų už jas nustatymo, siekiant neišplėsti VAI 15 straipsnio tik *vienos* administracinės paslaugos teikimo detalizavimu, Įstatymo projektu siūloma nuostatas dėl licencijų išdavimo ir kaupimo Licencijų informacinėje sistemoje dėstyti atskiru VAI 15¹ straipsniu.

Įstatymo projekto VAI 15¹ straipsnio 1 dalyje siūloma įtvirtinti pareigą VAI 15 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytus administracinę paslaugą teikiančio viešojo administravimo subjekto veiksmus, apimančius licencijų išdavimą, patikslinimą arba pakeitimą, jų galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą ar galiojimo panaikinimą, užbaigti jų įrašymu ar atitinkamu įrašu Licencijų informacinėje sistemoje.

Įstatymo projekto VAI 15¹ straipsnio 2 dalyje įtvirtinama išimtis, kai licencijas galima išduoti per kitas valstybės informacines sistemas, tačiau šiuo atveju informacija privalomai teikiama Licencijų informacinėje sistemoje. Šiuo atveju licencija privalo būti įrašyta Licencijų informacinėje sistemoje individualaus administracinio akto priėmimo dieną arba licencijos naudojant kitą (ne Licencijų informacinę sistemą) valstybės informacinę sistemą išdavimo dieną.

Įstatymo projekto VAI 15¹ straipsnio 3 dalyje siūloma išimtis, kai specialiuose įstatymuose nustatoma, kad, jei pateikus prašymą išduoti licenciją, per įstatyme nustatytą terminą licencija neišduodama ir jos išdavimo diena laikoma paskutinė įstatymų nustatyto termino licencijai išduoti diena. Tokiu atveju licencija privalo būti įrašyta Licencijų informacinėje sistemoje ne vėliau kaip šią dieną.

Įstatymo projekto VAI 15¹ straipsnio 4 dalyje siūloma išimtis, kai specialiuose įstatymuose nustatoma, kad, ūkio subjektui įgyjant teisę vykdyti veiklą, išankstinis ūkio subjekto patikrinimas neatliekamas, ir laikoma, kad licencija ūkio subjektui išduota kitą dieną po pranešimo apie numatomą vykdyti ūkinę veiklą pateikimo licencijas išduodančiam viešojo administravimo subjektui dienos. Šiuo atveju licencijas išduodantys viešojo administravimo subjektai informaciją apie ūkio subjekto pateiktą pranešimą į Licencijų informacinę sistemą suveda ne vėliau kaip kitą darbo dieną po pranešimo gavimo dienos.

Visais išvardytais atvejais įrašant licencijas ar duomenis Licencijų informacinėje sistemoje, jų apimtis nustatoma atitinkamuose licencijuojamos veiklos licencijavimo taisyklėse, Licencijų informacinės sistemos nuostatuose ir duomenų teikimo Licencijų informacinei sistemai sutartyse, kurias pasirašo Licencijų informacinės sistemos tvarkytojas ir licencijų duomenis teikiantis licencijas išduodantis viešojo administravimo subjektas.

Taip pat, siekiant efektyviai naudoti valstybės informacinius išteklius, išnaudoti jau esamą Licencijų informacinės sistemos funkcionalumą ir neinvestuoti valstybės biudžeto lėšų į naujas IRT priemones, kurios dubliuos jau sukurtą ir veikiančią Licencijų informacinę sistemą, Įstatymo projekto įsigaliojimo, įgyvendinimo ir taikymo 4 dalyje siūloma įtvirtinti nuostatą, kad įsigaliojus įstatymui nebūtų kuriamos naujos informacinės sistemos ar jų funkcinės dalys, skirtos licencijoms išduoti ir (ar) licencijų išdavimo įrašams atlikti. Šiuo atveju institucija, kuri teikdama administracinę

paslaugą išduoti licenciją nesinaudoja sava valstybės informacinė sistema, įstatymui įsigaliojus, licencijoms išduoti turėtų naudoti jau sukurtą Licencijų informacinę sistemą. Taip būtų užtikrinamas informacijos apie šiose institucijose išduotas licencijas sukauptas vienoje vietoje. Ši nuostata neapima institucijų naudojamų dokumentų valdymo sistemų, kurių naudojimas vidaus administravimo procese neturės įtakos Įstatymo projekto siekiamam tikslui. Įgyvendinant Įstatymo projektą neplanuojama institucijų naudojamų dokumentų valdymo sistemų (neturinčių valstybės informacinės sistemos statuso sistemų), kuriose gali būti priimami individualūs teisės aktai, kurių pagrindu išduodamos licencijos, jungti su Licencijų informacinės sistemos atliekamomis funkcijomis.

Siūlomos teisinio reguliavimo nuostatos užtikrins aktualių licencijų duomenų perkėlimą į skaitmeninę erdvę, administracinių paslaugų, apimančių licencijų išdavimo veiksmus, teikimą naudojant jau sukurtus IRT sprendinius, galimybę kaupti tikslus ir išsamius duomenis apie išduotas licencijas vienoje vietoje, tinkamą ūkio subjektų ir visuomenės informavimą apie išduotas licencijas per asmeninę ar viešai prieinamą prieigą www.licencijavimas.lt, leis efektyviai keistis informacija tarp viešojo administravimo subjektų, išduodančių licencijas ir (ar) atliekančių licencijuotų ūkio subjektų priežiūrą.

Taip pat atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.79 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad licencijas išduodanti institucija privalo apie juridinių asmenų licencijų išdavimą, galiojimo sustabdymą ar panaikinimą pranešti Juridinių asmenų registrai Juridinių asmenų registro nuostatų nustatyta tvarka, teikiant Įstatymo projektą kartu keičiama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.79 str. 4 dalis, kurioje neliks licencijas išduodančių institucijų pareigos pranešti Juridinių asmenų registrai šioje dalyje nustatytų duomenų (apie juridinių asmenų licencijų išdavimą, galiojimo sustabdymą ar panaikinimą). Ši informacija Juridinių asmenų registrai iš Licencijų informacinės sistemos bus perduodama automatiškai. Nesiūloma atsisakyti informacijos apie juridiniams asmenims išduotas licencijas kaupimo Juridinių asmenų registre, siekiant tinkamai įgyvendinti Europos Sąjungos teisės aktus ir užtikrinti veikiančių Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos registrų, kuriuose laikomos bendrovių bylos, sąveikas.

Atsižvelgiant į tai, kad reikės priimti Projektų įgyvendinamuosius teisės aktus, įvertinus šiems teisės aktams parengti ir patvirtinti būtiną laiką, siūloma Projektų data – 2019 m. gegužės 1 d., išskyrus nuostatas, susijusias su įgyvendinamųjų teisės aktų parengimu, naujų informacinių sistemų kūrimu ir duomenų perdavimu Licencijų informacinei sistemai.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Numatomo teisinio reguliavimo teigiamos pasekmės aptartos šio aiškinamojo rašto 4 ir 7 dalyse. Taip pat, priėmus Projektus, ūkio subjektai (darant prielaidą, kad per metus išduodamas bent vienas kiekvienos licencijos rūšies dublikatas), kurie sugadina, pameta, ar kitaip praranda išduotas licencijas (pažymėjimus, sertifikatus ar kitus popierinius dokumentus, patvirtinančius suteiktą teisę verstis licencijuojama veikla), sutaupytų daugiau kaip 10 tūkst. eurų veiklos sąnaudų per metus, nes netikslinga prašyti išduoti licencijos dublikatą, kai visa informacija bus prieinama ūkio subjektui prisijungus prie Licencijų informacinės sistemos arba visuomenei interneto svetainėje www.licencijavimas.lt (jei Europos Sąjungos teisės aktuose ar jų įgyvendinamuosiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose ar Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nenustatyti licencijos dublikatai). Taip pat sumažėtų informacinių įpareigojimų ūkio subjektams sukeliama administracinė našta, susijusi su prašymų ir dokumentų licencijos dublikatui gauti parengimu ir pateikimu viešojo administravimo subjektui. Tiek pat sumažėtų viešojo administravimo subjekto sąnaudos, susijusios su sprendimo dėl licencijos dublikatų išdavimo priėmimu, dublikato parengimu ir išdavimu.

Projektu siūlomi reguliuoti tiesiniai santykiai neturės neigiamų pasekmių socialinei aplinkai, teisinei sistemai, svarbūs visuomeniniai santykiai, susiję su licencijavimu, bus reguliuojami ne įstatymų įgyvendinamaisiais teisės aktais, o aukštesnės galios teisės aktu, tai yra įstatymu.

Institucijos funkcijoms, susijusioms su licencijų išdavimu, atlikti galės pasinaudoti sukurta Licencijų informacine sistema. Taip bus sutaupyta valstybės biudžeto lėšų ir nekuriamos įvairios naujos informacinės sistemos licencijoms išduoti.

Viešojo administravimo subjektams galutinai įgyvendinus Projektą nuostatas, Licencijų informacinėje sistemoje sukaupus visą aktualią informaciją apie Lietuvos Respublikoje išduotas licencijas ūkinei veiklai pradėti ar vykdyti, užtikrinus nuolatinį informacijos atnaujinimą, bus sudarytos galimybės kokybiškai stebėti ir atlikti licencijų duomenų analizę. Tai padėtų formuoti nuoseklią Lietuvos Respublikos ūkinės veiklos licencijavimo politiką.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimti Projektai įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priėmus Projektus bus pereinama prie privalomo licencijų įrašymo Licencijų informacinėje sistemoje ir įrašų apie teikiant administracines paslaugas išduotas licencijas darymo ir kaupimo, institucijoms nebeliks pareigos saugoti popierinius dokumentus, patvirtinančius licencijos išdavimą, o ūkio subjektams juos praradus mokėti rinkliavas už dublikato išdavimą, mažės rinkliavų už licencijų išdavimą dydžiai, padidės skaidrumas ir informacijos apie licencijuojamą veiklą vykdančius ūkio subjektus prieinamumas visuomenei, visa informacija apie ūkio subjektams išduotas, sustabdytas ar panaikintas licencijas bus vieša ir lengvai pasiekama teikiamų paslaugų gavėjams, todėl didės pasitikėjimas verslu. Bus užtikrintas informacijos apie visas ūkio subjektams išduodamas licencijas kaupimas Licencijų informacinėje sistemoje.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Kartu teikiamas Lydimasis projektas, siekiant atsakyti licencijas išduodančių institucijų funkcijų dubliavimo.

Taip pat turėtų būti pakeisti įstatymai, jei juose yra nuostatų dėl licencijų dublikatų išdavimo, todėl siūloma Įstatymo projekto 2 straipsnio įgyvendinimo nuostatose įtvirtinti įpareigojimą Lietuvos Respublikos Vyriausybei iki 2019 m. gruodžio 31 d. pateikti Lietuvos Respublikos Seimui įstatymų, kuriuose nustatomi atvejai, kuriais privaloma išduoti licencijų dublikatus, pakeitimo projektus, jei Europos Sąjungos teisės aktuose ar jų įgyvendinamuosiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose ar Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nėra nustatyta kitaip.

Lydimąjo projekto 2 straipsnio įgyvendinimo nuostatose įtvirtintas įpareigojimas Lietuvos Respublikos Vyriausybei iki 2019 m. gruodžio 31 d. pateikti Lietuvos Respublikos Seimui įstatymų, kuriuose nustatomi atvejai, kuriais privaloma licencijas išduodančiai institucijai apie licencijų išdavimą, galiojimo sustabdymą ar panaikinimą pranešti Juridinių asmenų registrui, pakeitimo projektus.

Siekiant Įstatymo projektą ir Lydimąjį projektą tinkamai inkorporuoti į teisinę sistemą, pasirinktas būdas leis politiką formuojančioms atskiroms ministerijoms identifikuoti Įstatymo projekto įgyvendinamosiose nuostatose ir Lydimąjo projekto įgyvendinamosiose nuostatose nurodytus įstatymus savo formuojamos politikos srityse, nustatyti, kuriuos įstatymus būtina keisti, o kurie negali būti keičiami, nes įgyvendina Europos Sąjungos teisės normas, ir tinkamus įstatymų pakeitimų projektus parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

Kiti įstatymai priėmus Įstatymo projektą neturės būti keičiami.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Projekte nėra nustatomos naujos ar keičiamos esamos sąvokos ir jas įvardijantys terminai.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus Įstatymo projektą turės būti pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimas Nr. 937 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo patvirtinimo“, kuriame nustatyti pavedimai ir rekomendacijos Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingiems ir neatskaitingiems viešojo administravimo subjektams.

Taip pat Lydimujo projekto nuostatomis įgyvendinti turės būti pakeisti Licencijų informacinės sistemos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2014 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 1R-148 „Dėl Licencijų informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“, ir Juridinių asmenų registro nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro įsteigimo ir Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Siekiant įgyvendinti Projektų nuostatas papildomų lėšų darbo užmokesčiui neprireiks, nes toliau bus naudojami licencijas išduodantiems konkretiems viešojo administravimo subjektams skiriami asignavimai asmenų, dirbančių valstybinėje tarnyboje (kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje), darbo užmokesčiui. Jų atliekamos funkcijos nesikeis ir darbo krūvis nedidės, administracinė paslauga, apimanti licencijos išdavimo veiksmus, nesikeis, o popierinę licenciją pakeis licencijos įrašymas Licencijų informacinėje sistemoje. Tikėtina, kad reikės mažiau laiko viešojo administravimo subjektui parengti ir išduoti licencijas, sumažės dokumentų, susijusių su licencijos išdavimu, tvarkymo ir dokumentų, susijusių su išduotomis licencijomis institucijoje, kaupimo sąnaudos, mažiau laiko išteklių reikės norint suteikti informacijos piliečiams apie išduotas licencijas, nes ji bus kaupiama Licencijų informacinėje sistemoje ir viešai prieinama interneto svetainėje www.licencijavimas.lt. Dėl kiekviename viešojo administravimo subjekte naudojamų skirtingų vidinių valdymo procesų ir (ar) dokumentų tvarkymo taisyklių neįmanoma apskaičiuoti, kiek sumažės institucijai tenkanti našta ir bus sutaupoma biudžeto lėšų.

Taip pat bus taupomis valstybės ir savivaldybių biudžeto lėšos ir darbuotojų darbo laikas, nes viešojo administravimo subjektams nereikės teikti duomenų Juridinių asmenų registrui Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.79 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka.

Tikėtina, kad atsisakius licencijų dublikatų išdavimo į valstybės biudžetą nebus surenkama apie 10 tūkst. eurų valstybės rinkliavų už licencijų dublikatų išdavimą, tačiau pažymėtina, kad licencijų dublikatai išduodami tik jei ūkio subjektas sugadina, pameta ar kitaip praranda išduotas licencijas (pažymėjimus, sertifikatus ar kitus popierinius dokumentus, patvirtinančius suteiktą teisę verstis licencijuojama veikla). Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.79 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad valstybės rinkliava už licencijos išdavimą neturi viršyti

licencijos išdavimo ir priežiūros sąnaudų, licencijų dublikatus išduodanti valstybės institucija neturės licencijos dublikatų išdavimo ir priežiūros sąnaudų, o tiek valstybės lėšų bus sutaupoma.

Valstybės įmonė Registrų centras 2015 metais sukurtos Licencijų informacinės sistemos veikimui palaikyti kasmet išleidžia 124 000 eurų. Išlaidoms žmogiškiesiems ištekliams, techninėms, organizacinėms, programinėms ir kitoms priemonėms, susijusioms su Licencijų informacinės sistemos veikimu, padengti naudojamos valstybės įmonės Registrų centro lėšos. Informacija apie licencijas iš institucijų gaunama ir kaupiama neatlygintinai. Institucijos Licencijų informacinės sistemos duomenis gauna neatlygintinai. Licencijų informacinės sistemos duomenys yra vieši, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai ar Europos Sąjungos teisės aktai nenustato kitaip, ir visuomenei teikiami (prieinami) neatlygintinai. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 38 straipsnio 3 dalimi visos išlaidos, patiriamos dėl neatlygintinai institucijoms teikiamos informacijos parengimo ir duomenų pateikimo, finansuojamos iš tokia informaciją teikiančiai institucijai skiriamų valstybės biudžeto lėšų. Atitinkamai reiktų 124 000 eurų per metus, 372 000 eurų artimiausiais 3 biudžetiniais metais valstybės įmonei Registrų centrui skiriamų valstybės biudžeto lėšų. Šios lėšos būtų naudojamos valstybės įmonės Registrų centro darbuotojų, dirbančių su Licencijų informacine sistema, darbo užmokesčiui (28 000 eurų), Licencijų informacinės sistemos informacinių technologijų infrastruktūrai išlaikyti ir jos veikimui palaikymui (36 100 eurų), mokėti už Licencijų informacinės sistemos išorės palaikymo paslaugas (pagal priežiūros paslaugų ir kitas sutartis) (59 9000 eurų). Atkreiptinas dėmesys, kad Licencijų informacinė sistema nėra skirta valstybės įmonės Registrų centro teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti. Licencijų informacinė sistema susijusi su visų Lietuvos Respublikoje licencijas išduodančių viešojo administravimo subjektų atliekamomis funkcijomis. Licencijų informacinė sistema taip pat nėra skirta ūkio subjektų prašymams ir deklaracijoms priimti ir tvarkyti. Šios administracinės paslaugos gali būti teikiamos naudojantis e. paslaugos verslui „E-paslaugos verslui“ (Elektroniniai valdžios vartai) (paslaugos teikėjas Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Susisiekimo ministerijos).

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados
Specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai Projektų žodžiai, kurių reikia jam įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal žodyną „Eurovoc“, yra: „ūkio subjektas“, „licencija“, „administracinė paslauga“, „licencijos išdavimas“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai
Nėra.

Ūkio ministras

Virginijus Sinkevičius

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir pirkimų departamento
Vyresnysis patarėjas

Aleksandr Radzenko

Dokumentų valdymo ir asmenų
aptarnavimo skyriaus redaktorė

Sigita Siniauskaitė-Petkevičienė

2018-09-28